

Vogelbescherming in België

In 'Het Vogeljaar' van oktober 1974, blz. 884, verscheen een naamloos schrijven over 'Vogelvangverbod in België weer gedeeltelijk ingetrokken'. Ik begrijp dat in Nederland, net zoals in België, men liever onmiddellijk de volledige afschaffing van de vogelvangst zou willen bekomen. Op dit schrijven gericht tegen de 'boze' Belgen zou ik toch enkele opmerkingen willen maken omdat dit schrijven éézijdig en onvolledig is.

1. Ornithologen van naam en faam hebben enkele jaren geleden honderden artikelen geschreven waarin zij kenbaar maakten dat men, op dat ogenblik, in België tussen 12 en 20 miljoen trekvogels per jaar aan de natuur onttrok. Die cijfers zijn geloofwaardig. Welnu, in 1974 mag men nog 100.000 vogels vangen, zijnde minder dan 1% van de vroegere vangst. De vogelvangst blijft dus afgeschaft met 99%.

2. Ter vergelijking: de Nederlandse eendenkooien vangen jaarlijks — buiten de gewone Wilde Eenden — ook nog duizenden Smienten, Slobeenden, Pijlstaarten, Zomer- en Wintertalingen die met een zuiver commercieel doel worden gewurmd. Moest men in Nederland deze vangst met 99% verminderen, zou er niemand krachtadig protesteren tegen het vangen van het overige 1%. Hetzelfde geldt voor de nog steeds in Nederland bestaande vangst met netten en doodknippen van duizenden Goudplevieren voor de handel.

3. In België zijn de eendenkooien volledig afgeschaft en ook de vogelvangst met netten. Verleden jaar mocht men in België 120.000 vogels voor de volières vangen, uitsluitend met inloop- of slagkooitjes (niet met netten). Dit jaar 100.000. Als men ieder jaar de vangst met 20.000 vogels vermindert zal het spoedig gedaan zijn met de vogelvangst.

4. Dank zij de Benelux Conventie over

jacht en wildbescherming bezit België nu één van de strengste wetgevingen in Europa en elk jaar komen er nog beperkingen bij. Onze wetgeving is op zeker gebied strenger dan in Nederland. De data voor opening en sluiting van de jacht zijn bijna dezelfde.

In België werden echter de volgende vogels volledig beschermd, wat in Nederland niet het geval is: Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Pijlstaart, Slobeend, Bokje, Bonte Kraai, Holenduif, enz.

In België waarderen wij de krachtpanspanning van de Nederlandse beschermers. Wij weten wat zij doen en nooit zullen wij Nederland aanvallen voor enkele aloude misbruiken die toch met de tijd zullen verdwijnen. Wij verwachten echter van onze Nederlandse vrienden dat zij een zelfde houding zouden nemen tegenover de in België heersende toestanden.

Hierbij het Ministerieel Besluit betreffende de jacht op waterwild in België.

● Graaf Léon Lippens, Boslaan 43, Knokke-Heist, België

Belgisch Staatsblad

MINISTERIE VAN LANDBOUW

9 JULI 1974. — Ministerieel besluit betreffende de opening en de sluiting van de jacht op waterwild voor het seizoen 1974-1975

De Minister van Landbouw,
Gelet op artikel 1 van de jachtwet van 28 februari 1882;
Gelet op het advies van de Hoge Jachtraad;

Gelet op het koninklijk besluit van 12 januari 1973 tot coördinatie van de wetten op de Raad van State, inzonderd op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid,

Besluit:

Artikel 1. § 1. De opening van de jacht op het in artikel 2 vermelde waterwild in de moerassen, evenals op de rivieren, wordt vastgesteld in alle provincies op 21 juli 1974 voor de wilde eend (*Anas platyrhynchos*), het waterhoen en de meerkoet en op 15 augustus 1974 voor het ander waterwild met uitzondering van de kievit, waarop de jacht slechts op 1 september 1974 wordt geopend en van de kokmeeuw en de zilvermeeuw waarop de jacht slechts op 1 oktober wordt geopend.

Het gebruik van eendenkooien is niet toegestaan, behalve de in de provincie Antwerpen gelegen eendekooi, die alleen voor wetenschappelijke doeleinden wordt gebruikt.

§ 2. In afwijking van voorgaande paragraaf:

a) is de jacht verboden:

1. op alle waterwild: in de havengeul van Nieuwpoort en op de omliggende gronden begrepen tussen de Noordzee, de grens tussen de gemeenten Westende en Nieuwpoort tot aan de Koninklijke baan, te Nieuwpoort, de Koninklijke baan tot aan de Lange Brug, de Lange Brug, de Albert I-laan, en het Hendrikaplein, te Nieuwpoort;

2. op ganzen: op het gedeelte van het grondgebied de gemeenten Brugge, Damme, Moerkerke en Oostkerke begrepen tussen:

— het Boudewijnkanaal vanaf de verbindingssluis met het kanaal van Gent naar Oostende tot aan de kruising met de spoorweg Heist-Zeebrugge;

— de spoorweg Heist-Zeebrugge vanaf de kruising met het Boudewijnkanaal tot aan de kruising met het Leopoldskanaal;

— het Leopoldskanaal, vanaf de kruising met de spoorweg Heist-Zeebrugge tot aan de eerste brug te Moerkerke;

— de steenweg Moerkerke-Vijvekapelle-Brugge, vanaf de brug over het Leopoldskanaal te Moerkerke tot aan de kruising met de arm rond de stadskern van Brugge van het kanaal Gent-Oostende (Sint-Kruispoortbrug);

— de arm rond de stadskern van Brugge van het kanaal Gent-Oostende, vanaf de Stin-Kruispoortbrug tot aan de verbindingssluis met het Boudewijnkanaal.

b) is het bejagen van de kokmeeuw en de zilvermeeuw slechts geoorloofd op het grondgebied van de gemeente Oelegem.

Art. 2. Onder voorbehoud der bepalingen van artikel 1 is alleen de jacht

op volgende waterwildsoorten toegestaan:

wilde eend; wintertaling; zomertaling; smient; grauwe gans; koigans; rietgans; waterhoen; meerkoet; watersnip; poelsnip; kievit; goudplevier.

Het schieten van ander waterwild of van andere water-, zee-, oever- of moerasvogels is verboden.

Art. 3. De sluiting van de jacht op waterwild wordt vastgesteld als volgt:

— op 15 december 1974 voor de kievit;

— op 31 januari 1975 voor alle andere jacht op waterwild.

Art. 4. De gouverneurs der provincies zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 9 juli 1974.

Ringten van Knobbelzwanen met gekleurde hals- en voetringen

Evenals het vorige jaar werden dit jaar wederom 49 Knobbelzwanen in de Weerribben (O.) en Nijetrijne (F.) voorzien van gemerkte kunststof hals- en voetringen. Tevens werd een aluminium voetring aangelegd van het Vogeltrekstation te Arnhem.

Het is mogelijk de op de halsring aangebrachte letter- en cijfercombinatie met een kijker af te lezen, waarbij de vogels niet behoeven te worden gevangen. Met de hierdoor verkregen gegevens is het mogelijk de Knobbelzwanen tijdens hun omzwervingen te volgen.

Mede door het geringe aantal terugmeldingen, kregen wij van de in 1973 geringde Knobbelzwanen slechts een onvolledig beeld over de verplaatsingen. De voorlopige indruk is dat de meeste 1e jaars vogels zich op een grotere afstand van de ringplaats verwijderen in de herfst, winter en voorjaar dan de overjarige broedparen. Tijdens de zomer in de ruiperiode verblijven veel 1e jaars vogels in het IJsselmeer en andere grotere wateren om er te ruilen. De overjarige vogels zwerven in de herfst en winter tot maximaal 15 km van hun ringgebied om in het voorjaar weer terug te keren in hun broedgebied. De verst van hun broedgebied aangetroffen 1e jaars vogels bevonden zich in het Bijland (Gld.), De Wormer en Den Oever (N.H.).

Wij doen een dringend beroep op u, waarnemingen van geringde vogels op te geven aan onderstaand adres, indien mogelijk met opgave van de letter- en cijfercombinatie. U ontvangt direct ant-

woord met informatie over de stand van zaken.

● Rijksinstituut voor Natuurbescherming, Knobbelzwanenonderzoek, t.a.v. Th. A. Renssen, Kemperbergerweg 11, Arnhem, (tel. 085 - 45 29 91).

Verbod van aldrin en dieldrin in VS

Het Amerikaanse regeringsbureau voor milieubescherming (EPA) wil de produktie van een tweetal insektenbestrijdingsmiddelen, aldrin en dieldrin, tijdelijk verbieden omdat zij een bedreiging vormen voor de volksgezondheid. Het produktieverbod is reeds midden augustus van kracht geworden. Alleen de fabrikant (Shell Chemical Company) zou door een extra hoorzitting te verlangen deze spoedprocedure nog twee weken kunnen ophouden.

Dieldrin is een giftige verbinding die in dusdanige hoeveelheden is aangetroffen in pluimvee, dat de regering in Washington eerder dit jaar de vernietiging van een miljoen kippen moest gelasten. Bij proeven met muizen en ratten is volgens de EPA komen vast te staan dat dieldrin een aanzienlijke uitbreiding van het aantal (vaak kwaadaardige) tumorgevallen veroorzaakt.

De directeur van de EPA, Russell Train, verklaarde in een toelichting dat voortzetting van de produktie van deze pesticiden naar alle waarschijnlijkheid onaanvaardbare gevaren oplevert voor de mens en het milieu.

Het tijdelijke verbod zal de produktie van aldrin en dieldrin voor gebruik in 1975 verhinderen. De verkoop en het gebruik van de huidige voorraden wordt nog wel toegestaan omdat het terughalen en vernietigen van de grote hoeveelheden die reeds bij de handel zijn vrijwel ondoenlijk is.

Rectificatie

Op pag. 915 voor het vorige nr. (jrg. 22) is het aantal uitgevlogen jonge Ooievaars te Nijveve en te Grafhorst verwisseld en moet dus resp. 3 en 1 uitgevlogen jongen zijn.

Jacht verboden in referendum

De kiezers van het Zwitserse kanton Genève hebben op 19 mei 1974 per referendum een volledig verbod ingesteld op de jacht op alle soorten dieren. Vóór het voorstel, waaraan alle politieke partijen hun steun hadden onthouden, stemden 25.775 mensen tégen 10.748.

Vinken vliegen in en uit

Vorig jaar winter 1972-1973 kreeg ik bezoek van een Vink met wraties aan zijn linkerpootje. Dagelijks hing hij aan het gaas van mijn wildzangvolière. Om hem te helpen de winter door te komen liet ik hem binnen en zo werd 'Wratpoot' mijn gast.

Hoe Vinken met elkaar praten is mij niet bekend maar in oktober jl. kwam er weer een Vink asiel vragen om de winter door te mogen brengen bij de vetpotten in mijn volière. Deze Vink had een klein puistje op zijn rechterpootje en trok dit steeds op. Wel een bewijs dat vogels, net als wij, ook pijn voelen. Maar omdat we zo'n zachte winter hebben gehad en er toch overal wat te vinden was, liet ik de beide genoemde vinkmannen begin januari weer los, tevens met de bedoeling om na te kunnen gaan wat hun gedrag zou zijn na een korte en een lange periode van bescherming en welvaart in de volière. Volgens frater Deltour bestaat er geen gevaar, dat vogels na hun gevangenschap minder op hun qui vive zijn dan wilde vogels. Dit is echter *niet* waar. De vinken, die ik losliet, kwamen reeds de volgende dag in mijn open volière terug. Ik heb nl. meerdere vakken, zodat ik gemakkelijk een vak vrij kan maken en het deurtje openzetten om mijn logé's te voeren. Nu voer ik momenteel niet vóór 9 uur 'smorgens, maar iedere morgen zijn mijn Vinken al vroeg present om te kijken of er al wat te halen is, soms in gezelschap van een of twee poppen en wanneer ik dan langs dit gedeelte van mijn volière loop om in de schuur voer te gaan halen, blijft Wratapoot rustig zitten wachten op het ontbijt, terwijl de anderen opvliegen of uit de volière gaan. Spoedig komen zij echter terug om te gaan eten. Wel een bewijs, dat hoe langer een vogel in gezelschap van mensen een goede verzorging heeft gehad, hoe tammer hij wordt.

Ook ontdekte ik verschil in intelligentie bij de losgelaten Vinken. Er zijn psychologen, die beweren, dat kippen, die door een stuk gaas van hun voedsel gescheiden zijn, niet het inzicht hebben om het gaas heen te lopen en aldus bij het voer te komen, maar direct in paniek te raken. Mijn Wratapoot reageerde heel anders. Ik heb nl. voerautomaten, die door het gaas heen zijn gemaakt, zodat ik aan de buitenkant het voer in de automaten kan

doen, waarna de vogels aan de andere kant gaan eten. Deze automaten schuiven in een kastje, waarvan het dakje dus half binnen half buiten de voliëre is. Ik had de eerste dag na het loslaten van de Vinken wat voer op het binnenste deel van het dakje gelegd. Dit werd al spoedig door Wratpoot, zittend op het voliëredak, ontdrekt. Hij vloog nu van het dak op het buitenste deel van de automaat, maar was daar door het gaas van het voer gescheiden. Vervolgens vloog hij het deurtje door, de voliëre in. Daar vond hij op de grond wat gevallen zaad, waarvan hij eerst wat pikte om daarna in één rechte lijn naar de voerautomaat te vliegen om zijn maaltijd voort te zetten. Dit was dus een bewijs, dat deze Vink de situatie in zich had opgenomen en een oplossing had gevonden om bij het voer te komen. Tijdens het uitvoeren van deze handeling kon hij de zaak onderbreken om wat voer op de grond op te pikken om daarna toch weer zijn weg naar de voerautomaat te volgen.

De Huismussen en Spreeuwen, die ook in en uitvliegen, heb ik dat nog nooit zien doen. Wel was Wratpoot de leermeester voor de andere Vinken. Die keken van hem de kunst af en gingen met hem mee naar binnen om voer te halen. Hieruit kunnen we dus opmaken, dat vogels, die weer losgelaten worden, kwetsbaar zijn, dat ze ook problemen kunnen oplossen en van elkaar kunnen leren. Net als de mensen doen.

- A. van Beek, Van Hall-laan 12, Harderwijk

Medewerking gevraagd 'Avifauna van Texel'

In verband met een geheel nieuw samen te stellen boek over het voorkomen van vogels op Texel, willen wij iedereen die over waarnemingen van vogels op het eiland beschikt en die (nog) niet gepubliceerd heeft, verzoecken deze naar ons op te sturen. Deze gegevens kunnen dan eventueel in de nieuwe lijst verwerkt worden.

Het gaat zeker niet alleen om waarnemingen van zeldzame of minder algemene soorten. Vooral kwantitatieve waarnemingen van algemene soorten zouden zeer welkom zijn. Daarnaast natuurlijk ook gegevens over het voorkomen in de broedtijd en/of in vroeger jaren.

- Adriaan en Lieuwe Dijkse, Ruigedijk 6, De Koog, Texel

Texelse Museum exit

Op 1 november 1974 heeft het Texels Museum opgehouden te bestaan. Na 29 jaar onderdak te hebben geboden aan aquaria, vogels, robben, schelpen, walvissen, bijen, mieren, krabben en ook nog het echtpaar De Haan, zijn de deuren voorgoed dichtgegaan. De wrakke Wehrmachtsbarak 'Waldfrieden' wordt leeggehaald en moet de slopershamer afwachten. Het Texels Museum is niet meer. Zelfs de naam zal niet voortleven in het nieuwe miljoenen kostende centrum, en dat in de wandeling wordt aangeduid met: NRC. Evenals het dagblad, dat naar deze initialen luistert, zal het Natuur Recreatie Centrum voorlichting van de best mogelijke kwaliteit gaan geven. De aanduiding 'museum' is taboe, want die doet denken aan dode dingen. Het natuurrecreatiecentrum zal bruisen van leven.

Purperkoet in Spanje

In 'Het Vogeljaar' (jrg. 21, nr. 6, pag. 534) schrijft dr. J. van Impe over het Purperhoen in Spanje. Schrijver maakt zich terecht zorgen over de toekomst van deze vogel in dat land.

Wij waren zo gelukkig vorig jaar (1973) aan de Coto Donana de Purperhoenders of liever Purperkoeten in actie te zien. Op 13 juli 1973 nam ik vanaf de toren bij het laboratorium verscheidene Purperkoeten waar met jongen. Eén exemplaar had het met de eveneens daar nestelende Dodaarsjes aan de stok. Het grote dier liet zich ten slotte door deze liliputters verjagen. De tactiek van de Dodaarsjes bestond uit het omhoogspetteren van hele waterfontijntjes naar de Purperkoeten. Ook bij Al Roccio namen wij Purperkoeten waar.

- A. J. H. Baron van Lynden, Jan Steenlaan 34, Bilthoven

Kerkuil in bos!

In een perceel bos, dat voornamelijk bestaat uit dennebomen, hebben wij meerdere malen op dezelfde plaats slagpennen gevonden. Deze slagpennen zijn geïdentificeerd als slagpennen van een Kerkuil (twijfel uitgesloten door de duidelijk herkenbare oranje kleur met bruingrijze 'balken' overdwars, aan de afronding aan de top). Zijn er nog meer waarnemingen of vondsten bekend van een Kerkuil(en) in bos?

- Harmen Harmsen & Olaf Evers, p/a De Hoef 24, Wageningen